

EXPRES

ILUSTROWANY

 Nr 299 (1020)
ROK V.

NIEDZIELA

MARIAN BUCZEK

(Patrz artykuł na str. 2, poświęcony 11 rocznicy śmierci.)

Spółdzielcy Warszawy u Prezydenta R.P.

WARSZAWA. — W związku z Międzynarodowym Dniem Spółdzielczości Prezydent RP przyjął dnia 9 września br. delegację Warszawskiej Spółdzielni Spożywców w osobach: wicemarszałka Sejmu Stanisława Szwalbego — przewodniczącego Rady Nadzorczej WSS, Henryka Wójcika — prezesa Zarządu WSS oraz członków zarządu ob. ob. Michała Motylewskiego, Melchiora Swituli i Witolda Stankiewicza.

W tymże dniu Prezydent RP zwrócił również osiedle WSM na Kole oraz sklepy WSS, wybudowane w dawnych halach na Koszykowej.

Wciąż płyną meldunki o wykonaniu zobowiązań

przyniósł gospodarce narodowej dodatkowe miliony złotych oszczędności. — Wspaniałe osiągnięcia robotników Stolicy i innych miast

WARSZAWA. — W dalszym ciągu z całego kraju napływają meldunki o wykonaniu zobowiązań podjętych przez polskie masy pracujące dla uczczenia I Kongresu Pokoju.

Robotnicy budowlani Warszawy podnieśli wydajność pracy i wykonali ponadplanowe zobowiązania dla uczczenia I Polskiego Kongresu Pokoju.

M. in. wykonanie zobowiązań konstrukcyjnych samej tylko załogi Państwowego Przedsiębiorstwa Budowlanego Konserwacji Architektury Monumentalnej przyniosło ponad 850 tysięcy złotych oszczędności.

Grupa młodzieżowa ZMP, zatrudniona przy budowie VII serii osiedla Mariensztat przekroczyła swe zobowiązanie, osiągając w czasie „Wart Pokoju” 363 proc. normy, za miast 250 proc.

6-osobowa grupa majstra Głównego usunęła 260 m. sześć. gruzu wykonując 270 proc. normy t. zn. o 10 proc. więcej niż zaplanowano.

W Białostockich Zakładach Przemysłu Włókienniczego i w Państwowych Zakładach Przemysłu Jedwabniczo - Galanterijnego wartość produkcji ponadplanowej przekroczyła 20 milionów zł. W realizacji zobowiązań dla uczczenia Kongresu Pokoju na czoło wysunęła się brigada młodzieży Piotra Onaszkiewicza, Eugeniusza Szewczyka i Jana Marciniaka. Indywidualnie najlepsze

wyniki osiągnęli: Antoni Pyrko, Piotr Pietraszkiewicz i Czesław Kwiatkowski.

Pracownicy garbarni lubelskich wyprodukowali ponad plan towarów wartości 4,5 mln. zł., a robotnicy Państwowej Fabryki Int. Mariana Buczka towarów wartości 2,5 mln. zł.

Zespół murarski, zatrudniony przy budowie prowadzonej przez ZOR w Lublinie w składzie: murarz Edward Dragan wraz z pomocnikami Józefem Młynarskim i Romanem Rzepką, wykonał dla uczczenia Kongresu 119,5 proc. obowiązującej normy.

W czasie „Wart Pokoju” pracownicy Państwowej Fabryki Pończosznicy - Dziewiarskiej w Bydgoszczy wyprodukowały bieliznę wartości 260 tysięcy złotych.

Wicepremier Głuchowski podejmował kołchoźników ZSRR

WARSZAWA. — W dniu 9 bm. wicepremier H. Głuchowski wydał przyjęcie dla przebywającej w Polsce delegacji kołchoźników radzieckich. Na przyjęcie przybyli min. Rolnictwa Dąb-Kociol, min. Leśnictwa — Podędmorny, kierownik wydziału zagranicznego KC PZPR — red. Dłuski, kierownik wydziału rolnego KC PZPR — Pszczółkowski, redaktor naczelny „Trybuny Ludu” — Kasman, przedstawiciel NKW ZSL, zarządu głównego związku Samopomocy Chłopskiej oraz przewodniczący pracy fabryk warszawskich.

W przyjęciu wziął również udział ambasador ZSRR w Warszawie p. Wiktor Z. Lebediew. Przyjęcie upłynęło w serdecznej atmosferze.

Dalsze sukcesy zwycięskiej ofensywy

Zaciska się pierścień wokół napastniczych wojsk amerykańskich na Korei

PEKIN. — Ogłoszony w Pchengan w sobotę wieczorem komunikat naczelnego dowództwa koreańskiej Armii Ludowej donosi:

Wojska ludowe, które wyzwoliły

Polska domaga się zwrotu złota

zrabowanego przez hitlerowców

BRUKSELA. — Dnia 5 września odbyła się w Komisji dla Spraw Reintegracji Złota w Brukseli rozprawa, dotycząca roszczeń polskich do złota zrabowanego przez Niemców.

Po przemówieniu delegata polskiego prof. Lachsa, komisja raz jeszcze postanowiła odroczyć załatwienie sprawy zwrotu zrabowanego Polce złota mimo, że żądania polskie są bezsporne i muszą być załatwione.

Angang, kontynuują marsz w kierunku południowym, zadając dotkliwe ciosy przeciwnikowi, który usiłuje za hamować ofensywę za pomocą zaciekłych kontrataków. W dniach 1 — 6 września w walkach na tym odcinku nieprzyjacieli straciło przeszło 2.400 zabitych i rannych i ponad 200 jeńców. Wojska ludowe zdobyły wiele sprzętu.

LONDYN. — Ostatniej nocy wojska ludowe, nacierające na północnym odcinku w rejonie Jongczon posunęły się — jak donosi korespondent Reutera z Korei — na 10 mil. Sytuacja na tym odcinku oceniana jest jako poważna i bardzo skomplikowana dla Amerykanów. Na południu wojska ludowe zaatakowały nocą pozycje 25 dywizji na przedpolach Masan.

Z innych doniesień prasowych wynika, że wzmożła się ostatnio aktywność bojowa w rejonie Kionđu. W sobotę rano wojska ludowe zaatakowały pozycje 3-ej dywizji południowo - koreańskiej wzmocnionej oddziałami 24 dywizji USA. Wojska południowo - koreańskie i amerykańskie cofnęły się na nowe pozycje obronne.

Aktyw związkowy obraduje nad zadaniami Planu 6-letniego

WARSZAWA. — W dniu 9 bm. rozpoczęły się plenarne posiedzenia zarządów głównych związków zawodowych pracowników finansowych i pracowników przemysłu odzieżowego. Obrady poświęcone są wytyczeniu sposobów realizacji zadań, jakie Plan 6-letni stawia przed członkami związków.

Komunikat Biura Politycznego KPF

Lud Francji protestuje

przeciwko represjom rządu Plevena

GENEWA. — Z Paryża napływają dalsze wiadomości, świadczące o głębokim oburzeniu, z jakim francuska opinia demokratyczna przyjęła ostatnią akcję represyjną rządu, skierowaną przeciwko obywatelom innych krajów, zamieszkałym we Francji. W licznych miastach odbyły się masowe demonstracje, a w wielu zakładach pracy wybuchły samorządnie strajki protestacyjne. Na ręce władz składa

ne są rezolucje, potępiające bezprawne zarządzenia wobec cudzoziemców. Odbyła się m. in. wielka manifestacja protestacyjna w Tarbes (Hautes Pyrenees), poparta strajkami. Delegacje tamtejszych organizacji demokratycznych złożyły protesty na ręce prefekta. O strajkach protestacyjnych donoszą z kopalni Nord i Pas de Calais, z fabryk w departamencie Lot et Garonne, z różnych zakładów pracy w St. Ouen, Levallois, Orly, Noisy Le Sec, St. Denis, Gennevilliers, Ivry, Fontenay — Aux — Roses, St. Gremain Laye oraz z różnych innych miejscowości.

W Nîmes i w departamencie Seine et Oise interweniowały w obronie aresztowanych i wysiedlonych miejscowe organizacje kołchoźników. Do władz nadeszły protesty m. in. od związku zawodowego robotników rolnych, towarzystwa przyjaciół francusko - radzieckiej, związku przyjaciół Hiszpanii Republikańskiej, republikańskiego stowarzyszenia b. kombatantów, radnych komunistycznych Paryża, stowarzyszenia b. deportowanych i internowanych, związków zawodowych okręgu paryskiego.

GENEWA. — Jak donoszą z Paryża, Biuro Polityczne Francuskiej Partii Komunistycznej ogłosiło komunikat ostro piętnujący akcję represyjną rządu wobec emigrantów antyfaszystowskich.

Komunikat wzywa do kontynuowania z jak największą siłą akcji protestacyjnej przeciwko represjom rządowym, do wzmożenia walki w obronie pokoju i do jedności wszystkich Francuzów, którzy pragną niezawisłości swego kraju.

Centralna akademія w Sofii

Uroczyście i radośnie obchodził naród bułgarski rocznicę wyzwolenia swej Ojczyzny

SOFIA. — W dniu 8 września, w przeddzień Święta Narodowego Bułgarii, w gmachu Teatru Ludowego w Sofii odbyła się uroczysta akademія, w której wzięli udział przewodniczący pracy, działacze kultury i sztuki, uczeni, przedstawiciele partii politycznych i organizacji społecznych oraz członkowie korpusu dyplomatycznego i goście zagraniczni.

Po referacie wicepremiera Poptomowa przemawiał marszałek Związku Radzieckiego — S. Budienny, który przekazał Ludowej Bułgarii pozdrowienia od narodów ZSRR.

Odślonięcie tablicy pamiątkowej ku czci M. Kasprzaka

WARSZAWA. — W dniu 9 bm. odbyła się w Warszawie uroczystość przemianowania ulicy Dworskiej na ulicę Marcina Kasprzaka oraz odślonięcie tablicy pamiątkowej ku czci wielkiego rewolucjonisty.

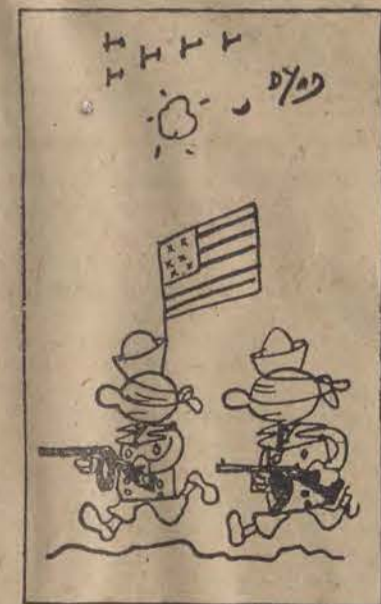
Komitet Centralny PZPR reprezentował na uroczystości sekretarz KC — Edward Ochab.

Przy dźwiękach Międzynarodówki I sekretarz KW dokonał odślonięcia tablicy pamiątkowej.

Dzień Czołgistów ZSRR

MOSKWA. — W dniu 10 bm. masy pracujące ZSRR uroczystość obchodzą Dzień Czołgistów.

W całym Związku Radzieckim odbyły się imprezy i pogadanki, poświęcone bohaterstwu czołgistom Armii Radzieckiej.

— Powiedz chłopcze, przeciw komu właściwie my walczymy?

Ogólnopolskie dożynki

przeglądem osiągnięć wsi polskiej W uroczystościach lubelskich weźmie udział delegacja kołchoźników radzieckich

WARSZAWA. — W uroczystościach ogólnopolskich dożynek, które odbędą się w Lublinie wezmą udział liczne delegacje, reprezentujące wszystkie województwa i dzielnice regionalne. Zapowiadany jest również przyjazd gości zagranicznych z 42-osobową delegacją kołchoźników radzieckich na czele.

W olbrzymim korowodzie dożynkowym, który przewinie się głównymi ulicami Lublina — weźmie udział około 100 tys. chłopów, kobiet i młodzieży wiejskiej, przybyłej w barwnych strojach regionalnych z najdal-

szych zakątków Polski. Podczas pochodu niesiony będzie olbrzymi wieńiec dożynkowy. Projektodawcą tego wieńca jest prof. Brzeziński z Warszawy, zaś barwne godła i emblematy zaprojektował artysta - malarz Stefan Sarnecki. Poza tym zademonstrowane będą najnowocześniejsze maszyny rolnicze z kombajnami radzieckimi, wyprodukowanymi w 1950 r., które brały udział w żniwach na terenie Lubelszczyzny.

Miejsce dożynek oraz trasa korowodu zostały całkowicie radiofonizowane.

Przygody Wiceka i Wacka

WICEK: — Tak się smaży omelety! Teraz postawię, niech przestygną...
WACEK: — A my tymczasem opowiemy o wszystkim Sobkowi!

SOBEK: — Nigdy nie uwierzę, żeby naleśnik mógł się ulotnić...
WACEK: — A jednak tak było! Bo w takim razie gdzie się podział?

WICEK: — No! Chodźmy na omelety! Ale popatrz na tego psa! Ciekawe, gdzie się ta bestia tak obżarła...
WACEK: — Spytaj się go!...

WACEK: — Znów omeletów nie ma!
WICEK: — To ten pies je pożarł! Nie dość, że przez niego płaciliśmy, jeszcze nas objada!

Egzaminy na wyższych uczelniach

Na wyższych uczelniach rozpoczęły się już egzaminy wstępne. Na zdjęciu — fragment egzaminu rysunku odręcznego na Wydziale Architektury Politechniki Warszawskiej. Od lewej: Wiesław Hondzelko, syn robotnika z Beton Stalu na Żeraniu; Tadeusz Hojnryk, syn rolnika z gromady Kurów k. Puław; Urszula Grzybowska, córka inspektora Ministerstwa Finansów z Łodzi; Zbigniew Grzelec, syn rzemieślnika z Góry Kalwarii i Lech Gruszczyński, syn robotnika z PPB z Warszawy.

W drukarni ZWS w Łodzi

ruszyła rotacja

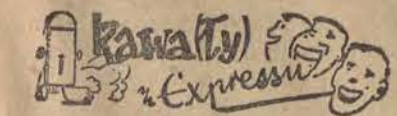
dzieło wspólnego wysiłku robotników i techników

Łódzka drukarnia Zakładów Wydawnictw Spółdzielczych obchodziła wczoraj swój wielki dzień. Ruszyła nowo-zmontowana maszyna rotacyjna, jedna z nielicznych tego typu w Polsce.

Uruchomienie rotacji, poważnie zmniejszonej podczas działań wojennych, jest wielkim sukcesem robotników i techników z załóg łódzkiej i wrocławskiej drukarni. Do ostatniej chwili nikt nie był pewny, czy wydobyta z gruzów maszyna zdolna będzie do pracy. Jednak zapal, energia, pomysłowość i silna wola robotników i techników — dokonała swego.

Uroczystość uruchomienia maszyny rotacyjnej zbiegła się z obchodem Międzynarodowego Dnia Spółdzielczości. Z tej okazji przyjechali specjalnie z Warszawy prezes ZWS, prof. dr O. Lange, i dyr. nac. ZWS, mgr A. Drabarek. Po przemówieniach, które wygłosili sekretarz Podst. Org. Part. przy Drukarni Nr 2, ob. Popławski, oraz goście z Warszawy, nagrodzono 32 wyróżniających się pracowników ZWS.

Następnie, goście i pracownicy biorący udział w uroczystości, zwiedzili halę produkcyjną, gdzie na barwnych planszach i wykresach zobrazowano wyniki pracy i osiągnięcia łódzkiej drukarni. (1)

Rozmowa dwóch panów w „Łódziance”.

— Możesz mi dać papierosa?
— Proszę, ale słyszałem, że starasz się odzwyczaić od palenia?
— Tak, tylko przechodzę narazie pierwsze stadium: odzwyczajam się od kupowania papierosów...

Pan Hipolit dzwoni do swojej narzeczonej.

— Najdroższa! Czy chciałabys zjeść dziś ze mną kolację?
— Z największą przyjemnością, mój Kochany!...
— Doskonale, to powiedz w takim razie twojej mamie, żeby przygotowała wszystko, przyjdę o 8-ej!

Korzystne zmiany dla ubezpieczonych

Lekarze w fabrykach

ZLP usprawnia lecznictwo otwarte w zakładach pracy. Racjonalne wykorzystanie personelu i ambulatoriów

Ubezpieczalnia Społeczna już właściwie nie istnieje. Funkcje tej instytucji przejął nowopowstały Zakład Lecznictwa Pracowniczego, któremu też podlegają w tej chwili wszystkie agendy i placówki byłej Ubezpieczalni.

Reorganizacja ta przyniosła wiele korzystnych zmian, m. in. i te, że obecnie ubezpieczeni nie muszą już tracić czasu na wędrowki do centrali przy ul. Wólczańskiej w sprawie powtórzenia recept, przydziału penicyliny, zwrotu pieniędzy itp. Tego rodzaju sprawy załatwia się „od ręki” bezpośrednio w obwodach ZLP na Łagiewnickiej, Gdańskiej, Al. Kościuszki czy Leczniczej.

Ale nie to jest najważniejsze. ZLP przystąpił już bowiem do pracy nad zasadniczą dla ludności robotniczej sprawą — nad uporządkowaniem lecznictwa otwartego w zakładach produkcyjnych. Przy większych fabrykach mają mianowicie powstać punkty ratowniczo-sanitarne, felczerko-pięlegniarskie, lekarskie, albo specjalistyczne ośrodki zdrowia.

Szereg takich punktów istnieje już w Łodzi, ale nie zawsze tam, gdzie zachodzi tego potrzeba. Na odcinku tym zauważyć można anomalie, polegające na tym, że

np. zakłady pracy, zatrudniające 2 czy 3 tysiące ludzi, nie posiadają swych punktów, natomiast instytucje, jak np. banki, w których pracuje zaledwie kilkuset urzędników, mają do swej dyspozycji nawet trzech lekarzy.

Poza tym w niektórych zakładach pracy można natrafić na urządzenia i aparaty lekarskie, które nie są należycie wykorzystywane. Gdyby znalazły się one w fabrykach o znacznie liczniejszej załodze, korzyść byłaby o wiele większa.

Rzecz jasna, stan taki nie może trwać nadal. Przede wszystkim

ureguluje się sprawę angażowania lekarzy. Po zlikwidowaniu Ubezpieczalni nie będą już oni podlegali dyrekcjom poszczególnych fabryk, lecz ZLP-owi, który przejąwszy kadry lekarzy, będzie mógł nimi należycie gospodarować.

Lekarze zostaną skierowani przede wszystkim do fabryk, zatrudniających po kilka tysięcy ludzi. Do zakładów tych trafiają też niewykorzystywane w małych fabryczkach i instytucjach urządzenia gabinetów i aparaty lekarzkie.

Prace nad uporządkowaniem tego odcinka dopiero rozpoczęto, nie mniej już w listopadzie rb. sprawa lecznictwa otwartego w zakładach pracy zostanie rozwiązana w należyty sposób. (k1)

Pierwsze uspołecznione foto-atelier

Fotografujemy się w MHD

Bezpłatne porady dla klubów świetlicowych

W nadchodzący wtorek MHD otwiera przy ul. Obróńców Stalingradu pierwszy w Łodzi uspołeczniony za-

kład fotograficzny. Placówka ta będzie wykonywała, oprócz zdjęć do legitymacji, zdjęcia portretowe, techniczne, architektoniczne, reportażowe dla prasy i gazetki ściennych itp.

Nawiązano też współpracę z zakładem dekoracyjnym MHD, dzięki czemu można będzie także wykonywać fotomontaże, fotoplansze i fotoalbumy pamiątkowe, ilustrujące historię poszczególnych zakładów fabrycznych itp.

Ponadto przy zakładzie uruchomi się wkrótce sklep fotograficzny oraz bezpłatną poradnię dla fotofilmowych klubów świetlicowych. Członkowie ich będą mogli uzyskać tutaj fachowe wskazówki zwłaszcza ze kierownikiem zakładu jest znany w Łodzi organizator i instruktor klubów fotofilmowych — ob. Edward Kowalski.

Nisko skalkulowane ceny oraz gwarancja szybkiego i solidnego wykonania wszelkich prac napewno ściągają do zakładu licznych klientów spośród świata pracy. (sk)

Centrala Ogrodnicza obiecuje poprawę

Już o 5-ej rano

znajdą się w sklepach owoce i warzywa
Zapasy na zimę będą większe niż w ub. roku

Mimo wielu wysiłków w tym kierunku, mimo, że już wiele o tym pisano i mówiono, handel uspołeczniony warzywami i owocami wciąż jeszcze nie zaspakaja potrzeb mieszkańców Łodzi. Towar przychodzi do sklepów zbyt późno, często brak jest najbardziej poszukiwanych warzyw, nie dba się o odpowiednie rozsortowanie gatunków, co stwarza okazje do nadużyć, a i ceny nie zawsze odpowiadają możliwościom konsumenta.

Udostępnienie światu pracy warzyw i owoców oraz zachęcanie do jak najszerszego ich spożywania jest zadaniem niezmiernie ważnym z punktu widzenia troski o zdrowie robotnika. Chcąc temu zadaniu sprostać Centrala Ogrodnicza urządziła wspólną konferencję z przedstawicielami PSS, MHD i Wydziału Handlu przy Prezydium Rady Narodowej w Łodzi.

Na konferencji tej podjęto szereg ważnych uchwał, których re-

alizacja powinna przynieść znaczną poprawę w zaopatrzeniu naszego miasta w warzywa i owoce.

Przede wszystkim usprawni się skup przez uruchomienie nowych rynków warzywno-owocowych na terenie województwa (projektuje się Łęczycę, Kutno, Sieradz i Piotrków). Delegatury powiatowe C.O. będą się tam zaopatrywać w towar bezpośrednio u producenta.

Od 15 września wprowadzi się sztabardowe opakowania na każdy gatunek i rodzaj warzyw i owoców. Przestrzegać się będzie dokładnego sortowania towaru według jakości i wyboru. Za dobre rozsortowanie i jakość dostawcy otrzymają premie pieniężne.

Dla zapewnienia sklepom uspołecznionym stałej i ciągłej dostawy warzyw i owoców w pełnym asortymencie, magazyny Centrali Ogrodniczej będą miały zawsze na składzie dwudniowy zapas towarów. Wszystkie sklepy

będą zaopatrywane między godziną 5 a 7 rano tak, żeby zaraz po otwarciu mogły rozpocząć sprzedaż. Na zimę zmagazynuje Centrala Ogrodnicza dwa razy większe zapasy warzyw i owoców niż w roku ubiegłym.

PSS i MHD ze swej strony obiecały trzykrotnie zwiększyć obroty warzywami i owocami w stosunku do lipca br. Będzie to możliwe przez otwarcie szeregu nowych sklepów branżowych, połączenie większego nacisku na estetykę i należyte obchodzenie się z warzywami i owocami oraz efektywniejsze i ładniejsze urządzenia wystaw sklepowych.

Nie jest to pierwsza konferencja urządzona przez Centralę Ogrodniczą dla usunięcia mankamentów i poprawy zaopatrzenia miasta w warzywa i owoce. Dotychczas jednak nie widzimy rezultatów wszystkich poprzednich narad. Może wreszcie ta ostatnia przyniesie tak dawno oczekiwaną poprawę! (1)

„Zastrzyk” dla ZOM-u

Otrzymamy 2 tys. puszek do śmieci

ZOM, jak wiadomo, narzeka na poważny brak puszek metalowych do śmieci. W tych dniach otrzyma on mały „zastrzyk” w postaci 2.000 puszek, dzięki czemu jego „majątek” powiększy się do 10 tysięcy.

Transport ten oczywiście nie rozwiązuje sprawy, gdyż Łodzi brak jeszcze 26 tysięcy puszek. Mające teraz nadzieję puszki rozdzielili między posesje Zarządu Nieruchomości na terenie 14 i 15-go komisariatu MO, które są najbardziej pod względem czystości zaniedbane. (bk)

